

गौरादह नगरपालिकाको दोस्रो नगर सभामा

नगर प्रमुख श्री रोहित कुमार साहज्यू

द्वारा प्रस्तुत

आ.व. २०७५/०७६ को नीति, कार्यक्रम तथा बजेटबक्तव्य

गौरादह नगरपालिकाको समृद्धि र सर्वाङ्गीण विकास !
भौतिक पूर्वाधार नै हो यसको उच्चतम विकास !!

गौरादह नगरपालिकाको दोस्रो नगरसभा उद्घाटन समारोहका प्रमुख अतिथि माननीय आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्री श्री हिक्मत कार्कीज्यू, कार्यक्रमका विशिष्ट अतिथि पूर्व व्यवस्थापिका संसद सदस्य माननीय श्री दिपक कार्कीज्यू, नगर उप-प्रमुख श्री गिता भेटवालज्यू, गौरादह नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सागर मिश्रज्यू, सम्पूर्ण नगरसभा सदस्यज्यूहरू, राजनीतिक दलका केन्द्रिय, प्रदेश, जिल्ला, क्षेत्रिय तथा नगर तहका प्रमुख तथा प्रतिनिधिज्यूहरू, विभिन्न विषयगत समितिका संयोजक तथा सदस्यज्यूहरू, प्रहरी नायब उपरिक्षकज्यू, सशस्त्र प्रहरी नीरिक्षकज्यू, कार्यक्रममा पाल्नुभएका सम्पूर्ण कार्यालय प्रमुख तथा गौरादह न.पा.शाखा प्रमुख तथा नगरपालिका मातहतमा कार्यरत सम्पूर्ण राष्ट्रसेवक कर्मचारीज्यूहरू, न.पा.स्थित सम्पूर्ण मा.वि.तथा आधारभूत विद्यालयका प्र.अ.तथा शिक्षक प्रतिनिधिज्यूहरू, उद्योग वाणिज्य संघ, वित्तिय क्षेत्र तथा गैर सरकारी संस्थाका प्रमुख एवं प्रतिनिधिज्यूहरू, टोल विकास संस्थाका अध्यक्ष तथा प्रतिनिधिज्यूहरू, जेष्ठ नागरिक, महिला, बालबालिका, आदिवासी, जनजाति, दलित, अपाङ्ग, मधेसी, मुस्लीम पिछडा वर्ग, लगायत लक्षित समुदायका प्रमुख तथा प्रतिनिधिज्यूहरू, विभिन्न पेशागत संघा संस्थाका प्रमुख एवं प्रतिनिधिज्यूहरू, उपस्थित सम्पूर्ण सुरक्षा कर्मीहरूज्यूहरू, संचारकर्मी मित्रहरूएवं उपस्थित सम्पूर्ण महिला तथा सज्जनवृन्द ।

यस दोस्रो नगर सभाका सभाध्यक्षज्यू, हाम्रो निमन्त्रणालाई स्वीकार गरेर पाल्नु भएका सम्पूर्ण महानुभावहरूमा नगरपालिकाको तर्फबाट तथा मेरो ब्यक्तिगत तर्फबाट हार्दिक स्वागत तथा अभिवादन टक्याउन चाहन्छु ।

१. संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको घोषणसंगै नेपाली समाजमा युगान्तकारी परिवर्तन भएकोछ । यस ऐतिहासिक परिवर्तनको विशिष्ट उपलब्धिका रुपमा रहेको नेपालको संविधान कार्यान्वयन

1
रोहित कुमार शाह
नगर प्रमुख

यतिवेला हामी सबैको एक प्रमुख कार्य हुन आएको छ । तदनुरूप नेपालको राज्य पुनःसंरचना पछि सम्पन्न भएको पहिलो चरणको स्थानीय तहको निर्वाचन, प्रदेश तथा प्रतिनिधि सभाको निर्वाचन हरुलाई शान्तिपूर्ण रूपमा सम्पन्न गर्न सहयोग गर्नु हुने आम गौरादह नगरबासी दाजु भाई तथा दिदि बैनिहरु, बुद्धिजीवि, कर्मचारी, विभिन्न पेशाकर्मी, पत्रकार, नागरिकसमाज तथा विभिन्न संघ संस्थाहरुमा आवद्ध महानुभावहरुमा हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

यसरी तिनै तहको निर्वाचन पश्चात् गौरादह नगरपालिका, भ्वापाका तर्फबाट दोस्रो नगर सभामा दोस्रो पटक नीति, बजेट तथा कार्यक्रमहरु प्रस्तुत गर्न यस गरिमामय नगरसभामा सम्बोधनका लागि उपस्थित हुन पाउँदा गौरव महसूस गरेको छु । जनताले सात दशकसम्म गरेको बलिदानपूर्ण संघर्ष पछि यो सुनौलो अवसर हामी समक्ष जुरेको छ । नेपालको संघीय संरचना अन्तरगत जनतासँग प्रत्यक्ष र नजिकबाट सरोकार राख्ने स्थानीय तहको महत्व, भावना र सार्थकता सम्पूर्ण सर्वसाधारणमा समेत बोध गराउने यो सुखद समयलाई स्मरण गर्न चाहन्छु ।

२. संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र, सामाजिक न्याय सहितको समानुपातिक समावेशी शासन व्यवस्था, मौलिक हक, विविधता बीच एकता, सहिष्णुता र धर्मनिरपेक्षता जस्ता महत्वपूर्ण उपलब्धि संस्थागत हुँदै गएका छन् । मुलुक संविधान कार्यान्वयनको चरणबाट अधि बढिरहेको छ । राष्ट्रिय स्वाधीनता र स्वाभिमान, लोकतन्त्र, दिगो शान्ति, सुशासन, विकास र समृद्धिको नयाँ युग सुरु भएको छ । यी ऐतिहासिक उपलब्धिको लागि आन्दोलनका विभिन्न कालखण्डमा जीवन बलिदान गर्नुहुने सम्पूर्ण ज्ञात, अज्ञात सहिदहरुप्रति हार्दिक भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु ।

३. स्थानीय तहको निर्वाचन पश्चात् स्थानीय तहलाई सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्ने ऐन, नियमहरु बनेको अवस्थामा पनि कतिपय कानूनहरुमा विरोधाभाष देखिएको, संविधान प्रदत्त अधिकारहरु कानूनद्वारा संकुचन हुने जोखिम देखिएको, केन्द्र र प्रदेश तहको बजेटले स्थानीय तहलाई सेवा प्रवाह र विकास व्यवस्थापनको केन्द्रको रूपमा विकास गर्ने अवसर बाट बञ्चित गराएको, केन्द्र सरकारले आफ्नो शाखा कार्यालयलाई कुनै न कुनै रूपमा कृयाशिल राख्ने प्रयास गरेको, प्रदेश तह पनि आफ्नै विभागीय संरचना खडा गर्ने तर्फ तल्लिन रहेको देखिएको छ । रोयल्टीको बाँडफाँटको प्रबन्ध गरेको भए तापनि रोयल्टीको दररेट तोक्ने कानूनहरुको निर्माण र परिमार्जन गर्ने कुरामा अझै ध्यान पुग्न सकेको छैन । यी तमाम परिस्थितिका बीचमा पनि संघीय शासन व्यवस्थाको प्रत्यक्ष अनुभूति दिलाउने अभिप्रायले नेपालको संविधानले अङ्गीकार गरेको समाजवाद उन्मुखशासन प्रणालीलाई सुखी नेपाली र समृद्ध नेपालको गन्तव्य तर्फ निर्देशित गर्ने गरी संघीय तथा प्रादेशिक कानूनको व्यग्रताका साथ प्रतिक्षा गर्दै स्थानीय सरकारको भूमिका निर्वाह गर्ने क्रममा स्थानीय तहको ऐन, कानून, नियमावली तथा कार्यविधिहरु निर्माण गर्ने कार्यमा हामी प्रयत्नशील छौ ।

४. आदरणीय सभासदज्यू तथा उपस्थित महानुभावहरु, अब म यस नगरपालीकाको संक्षिप्त परिचय र विकासको प्रचुर संभावना वारेप्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

प्रदेश नम्बर १ को भ्वापा जिल्लामा अवस्थित राजमार्ग दक्षिणको गौरादह नगरपालीका प्रशस्त सम्भावना बोकेको नगर मध्ये एक हो । तत्कालीन गौरादह नगरपालीका मिति २०७२ असोज १ गते नेपाल सरकार मन्त्री परिषदको निर्णय अनुसार यस क्षेत्रका साविक गौरादह, महारानीभोडा,

2
रोहित कुमार शाह
प्रमुख

कोहबरा र जुरोपानी गाविसहरूलाई समेटि गौरादह नगरपालीका घोषणा भयो । त्यस पछि पुनः मिति २०७३/११/२७ गते राजपत्रमा सूचना प्रकाशित गरी तत्कालिन ७४४ स्थानिय तह (हाल ७५३) तह घोषणा गर्दा साविक वैगुन्धुरा गाविसलाई समेत गाभेर बृहत नगरपालीका घोषणा भयो । यस नगरपालीकाको उत्तरमा कमल गाउँपालीका, दक्षिणमा गौरिगञ्ज गाउँपालीका रहेको छ । त्यस्तै पश्चिम तर्फ मोरंगको रतुवामाई नगरपालीका र पूर्वमा भापाकै कमल गाउँपालीका र गौरिगञ्ज गाउँपालीका जोडिएको छ । यस नगरपालीका भित्र २०६८ को जनगणना अनुसार ५३,०३३ जनसंख्या रहेकोमा तिब्र वसाईसराईका कारण हाल करिब ६६,००० जनसंख्या रहेको अनुमान गरिएको छ । १४९.८६ वर्ग कि.मी. मा फैलिएको गौरादह नगरपालीका घोषणाका वखत १३ वटा वडा रहेकोमा स्थानिय तह पुनर्संरचना पश्चात ९ वटा वडामा विभाजन गरिएको छ । यस नगरपालीकाको चारैतिर खेती योग्य उर्वर भु-भाग रहेको छ । यस क्षेत्रमा रतुवा, किस्ने, गौरिया, तालपैनी, रामचन्द्रे जस्ता खोलाका साथै माथिल्लो किस्ने तल्लो किस्ने सिंचाई आयोजनाको समेत केहि भाग यस नगरपालीका क्षेत्र भित्र पर्दछ । यसका साथै ११ बिगाहा क्षेत्रमा फैलिएको गौरादहको दह पोखरी, आल्टा खाडी, चान्दु सिमसार जस्ता साना ठुला पोखरीहरु यस नगरको पर्यटकिय क्षेत्रकासाथै नगरकै गहनाको रुपमा रहेका छन् । यसका साथै उत्तर दक्षिण पाडाजुङ्गी-गौरिगञ्ज सडक खण्डको करिब १६ किमी भाग समेत यस क्षेत्रमा पर्दछ ।

यस नगरपालीका भित्र प्रसिद्ध दुर्गा माताको मन्दिर, नानकचन वावा मन्दिर, राधाकृष्ण मन्दिर, शिव मन्दिर, कृष्ण प्रणामी मन्दिर, सिंहदेवी मन्दिर, सिद्धेश्वर शिवालय मन्दिर, त्रिपुरेश्वर शिवालय मन्दिर, ज्ञानेश्वरी शिवालय मन्दिर, शिवहरी शिवालय मन्दिर, काली मन्दिर, महाराजथान, महर्षि मेही सत्संग भवन, सर्वेश्वर शिवालय मन्दिर, हलेश्वरी शिवालय मन्दिर, भिमसेन मन्दिर, भक्तिमहाराजथान मन्दिर, दुधाली महाराज थान लगायतका विभिन्न मठ मन्दिरहरु गाुम्वा, चर्च, मस्जिद आदी विभिन्न धर्मावलम्बिका आस्थाका केन्द्रहरु समेत रहेका छन् ।

यसरी हाम्रो नगरमा विद्यमान धार्मिक, सांस्कृतिक, जातिय, भाषिक तथा जैविक विविधता विकासका निम्ति अनुकूल छ । साथै यातायात सञ्जालको वर्तमान अवस्था तथा भविष्यको सम्भाव्यताले गौरादह नगर पूर्व पश्चिम राजमार्ग दक्षिणको पर्यटकिय, शैक्षिक, औद्योगिक तथा व्यापारिक केन्द्रको रुपमा विकसित हुँदै गैरहेको छ । साथै यस नगरपालीका मध्य तराई (वैकल्पिक मार्ग) मार्फत यस प्रदेशका तराईका जिल्लाहरु मोरङ र भापाका गाउँपालीका तथा नगरपालीकाहरु संग जोडिएको छ । दुहवी भद्रपुर मार्ग मार्फत पूर्वी छिमेकी देश भारतको बिहार राज्य तथा उत्तरी छिमेकी देश चिनको स्वसाशित क्षेत्र तिब्बत संग जोडिनुका साथै पाडाजुङ्गी गौरिगञ्ज सडक मार्फत दक्षिणमा भारतको बिहार राज्य संग जोडिएको छ । यस नगरपालीकाको सिमानामा रहेको गौरिगञ्ज गाउँपालीका अन्तर्गत गौरिगञ्ज बजार तराईका १० नमुना शहर मध्ये एक नमुना शहरको रुपमा विकसित गर्ने राज्यको नीति प्रभावकारी रुपमा अघि बढीरहेको छ । यी विशिष्ट सम्भाव्यताहरुका कारणले हाम्रो नगरपालीका शैक्षिक, औद्योगिक, व्यापारिक र व्यवसायीक तथा वसोवास योग्य हरित शहरको रुपमा बिकासित हुँदै गैरहेको छ ।

यी तमाम सम्भाव्यताहरुका वावजुद बढ्दो जनघनत्व, अव्यवस्थित शहरीकरण, कमजोर भौतिक पूर्वाधारहरु र सिमित स्रोत साधन यस नगरको विकाशका प्रमुख चुनौतिको रुपमा रहेका छन् । यसर्थ तमाम समस्याहरुको समाधान गरी हराभरा, समृद्धर विभेद रहित सामाजिक समन्यायमा आधारित समतामूलक समावेसी सहर निर्माण गरी गौरादह नगरपालीकालाई आगामी ५ वर्ष

3
रोहित कुमार शाह
प्रमुख

भिन्नमा भौतिक पूर्वाधारको सम्पूर्ण मापदण्ड र आधारहरु तयार गरी समुन्नत र समृद्ध नगर निर्माण कार्य सम्पन्न गर्नुका साथै अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको आधुनिक (स्मार्ट सिटी) निर्माणको लक्ष पुरा गर्नका लागि एक्लो पहल अपर्याप्त छ । तसर्थ गौरादहको समग्र विकाश र समृद्धिको लागि संघिय सरकार, प्रदेश सरकार, निजि क्षेत्रका लगातीकर्ताहरु, गैर सरकारी संस्थाहरु, सामुदायिक संघ सस्थाहरु, दातृ निकायहरु लगायत सम्पूर्ण नगरवासीहरुको ध्यानाकर्षण गर्दै सहयोगको अपेक्षा गर्दछु । साथै सबैका सकारात्मक सुभावा, सल्लाहरु सहयोग सधैं ग्रहण गरिने व्यहोरा निवेदन गर्दछु ।

नेपालको राजनितीलाई सिंगो समाजको आर्थिक, सामाजिक एवम सांस्कृतिक रुपान्तरण र सम्मुन्नत एवम समृद्ध नेपाली समाज निर्माणको माध्यमको रुपमा विकास गर्न समाजमा सुशासन कायम गरी भौतिक पूर्वाधारको तिब्र विकाश गरी हाम्रो समाजलाई समृद्धि तिर लाने हाम्रो मुख्य कार्यभार बनेको छ । तसर्थ हाम्रो नीति, योजना, कार्यक्रम र बजेट प्रक्षेपण हामीले त्यस तर्फध्यान केन्द्रित गरेका छौ । ९ वटा वडा रहेको यस नगरपालीका भित्र साविकका ५ वटा गाविसहरु जो आज नगरपालीकाको अभिन्न अंग बनेका छन् र यी क्षेत्रको पूर्वाधार विकाशको फरक अवस्थालाई ध्यान दिई पूर्वाधार विकाशलाई सन्तुलित ढंगले अगाडि बढाउनु पनि त्यत्तिकै अवस्यक देखिएको व्यहोरा म यहाँ निवेदन गर्दछु । तिब्र अव्यवस्थित शहरीकरणले निम्त्याईरहेको अनेकौं चुनौतिहरुलाई हामिले सामना गर्नको लागि त्यत्तिकै गम्भिर हुन आवस्यक छ । हामिहरु सबै चुनौति र समस्याहरुको समाधान गर्न पार्याप्त श्रोत र साधनले सम्पन्न नभए पनि संतुलित विकासका निम्ती गम्भिर भएर लागि रहेका छौ ।

तदनुरुप हामी यस नगरपालीकाले जनतालाई सार्वजनिक सेवामा पहुँचको बिकास र विस्तार, सिंहदरबार आफ्नै घरआगनमा आएको अनुभूति दिलाउन, चुस्त, दुरुस्त, पारदर्शी, जवाफदेही, जनताप्रति उत्तरदायि बनाउन र सु:शासनको प्रत्याभुती दिने आफ्नो निती अनुरुप मुख्य कार्यालय र ९ वटा वडा कार्यालय स्थापना गरी सेवा प्रवाह गरिरहेको छ ।

५. आदरणीय सभासदज्यू तथा उपस्थित महानुभावहरु, अब म चालू आ.व. २०७४/७५को बजेट समीक्षा पेश गर्न अनुमति चाहन्छु:

क) आ.व २०७४/७५ मा गतसालको मौज्जात रु. ६ करोड ३६ लाख ९७ हजार ४ सय सन्तानव्वे, समानीकरण अनुदान रु .२५ करोड ५० लाख ३० हजार, नेपाल सरकार सर्शत अनुदान रु १४ करोड ७६ लाख, राजश्व वाडफाड २ लाख १३ हजार पाचसय पैतालिस, सामाजिक सुरक्षा भत्ता बापतको रकम रु ९ करोड ९९ लाख ३५ हजार सातसय सयतिस, आन्तरिक आयको संशोधित अनुमान ८० लाख ८० हजार ६ सय उन्नासि, सडक बोर्ड नेपालवाट रु ५२ लाख ५० हजार, प्रदेश सरकार १८ लाख तथा जिल्ला प्रशासन कार्यालय दैवि प्रकोप बाट रु.१६ लाख ६९ हजार ५ सय गरि जम्मा कुल रु. ५८ करोड ३२ लाख ७६ हजार नौसय ५८ रुपैयाको बजेट प्राप्त गरिएको थियो । आ.व. ०७४/७५ को प्रथम नगरसभा बाट ८२ करोड ७ लाख ३६ हजार १ सय चौरानव्वे प्रस्तावित गरिएको मा २०७५ साल असार २० गतेसम्मको निम्न शिर्षकमा आम्दानी हुदा कुल आम्दानी रु.५८ करोड ३२ लाख ७६ हजार नौ सय ५८ रुपैया मात्र आम्दानी भएको जानकारी गराउदछु ।

रु. १०००/-
रोहित कुमार शाह
नगर प्रमुख

ख) प्रायः सम्पूर्ण कार्य उपभोक्ता समिति मार्फत गरिएको कारणले लागत सहभागिता जुटाउन कठिनाई तथा पेशकी विना काम गर्न नसक्ने अवस्था पर्न गै समयमै सम्भौता नहुने, एवम् समयमै पेशकी फर्स्यौट नगर्ने प्रवृत्तिका कारण आशातीत प्रगति हासिल गर्न सकिएको अवस्था छैन । निर्माण व्यवसायि मार्फत गरिने कार्यमा पनि विभिन्न स्थानीय समस्याहरु आई यस्तो परिस्थिति पन गएको छ । यसलाई गंभिर रुपमा मनन् गरी आगामी दिनमा जनप्रतिनिधिहरु समेत परिचालित भै प्रभावकारी अनुगमन गर्दै पूँजीगत खर्चमा उल्लेख्य प्रगति गर्ने आशा तथा विश्वास दिलाउन चाहन्छु ।

ग) चालू आ.व.मा नगरपालिकावाट लिइएको नीति तथा कार्यक्रमको समिक्षा गर्दा समग्रमा उपलब्धिमूलकनै रहेको देखिन्छ । गत नगर सभावाट पारित बार्षिक कार्यक्रमले राखेको लक्ष, उद्देश्य तथा नीतिहरु कार्यान्वयनमा संघ तथा प्रदेश निर्वाचनले गर्दा समान्य रुपमा तोकेको समयमा कार्य सम्पन्न गर्नका लागि केही ढिलाई हुनुका साथै केही नीति तथा कार्यक्रम सम्पन्न गर्न समस्या भएको यस सम्मानित सभामा जानकारी गराउँदछु । तथापि मनग्य उपलब्धिहरु हासिल गर्न नगरपालिका सक्षम भएको छ ।

६. आदरणीय सभाध्यक्षज्यू एवम् उपस्थित महानुभावहरु, अव म आगामी आ.व. २०७५/०७६ को बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमाका केही सैद्धान्तिक पक्षमा प्रकाश पार्न अनुमति चाहन्छु :

यस नगरपालिकाले जनतालाई सार्वजनिक सेवामा पँहुचको बिकास र विस्तार, सिंहदरबार आफ्नै घरआगनमा आएको अनुभूति दिलाउन, चुस्त, दुरुस्त, पारदर्शी, जवाफदेही, जनताप्रति उत्तरदायि बनाउन र सु:शासनको प्रत्याभुती दिने आफ्नो निति अनुरूप निम्नदीर्घकालिन सोच, लक्ष्य, उद्देश्यहरु, रणनीतिहरु र अपेक्षित उपलब्धीहरु प्रस्तुतगर्दछु ।

६.१ दीर्घकालिन सोच:

व्यापारिक, पर्यटकीय, शैक्षिक, व्यावसायिक तथा बसोबास योग्य हरित, आधुनिक स्मार्ट सिटीको रुप दिदै डिजिटल गौरादह निर्माण गर्दैयहाँका बासिन्दाहरुको जीवनस्तरमा गुणात्मक सुधार गर्ने ।

२. लक्ष्यहरु:

गौरादहनगरपालिकालाई योजनावद्ध बिकासको मार्गमा हिडाइ, आर्थिक र सामाजिक बिकास मार्फत् रोजगारीको सृजना र मानवीय क्षमता वृद्धि तथा सुशासनको माध्यमबाट नगरवासीहरुमा भरपर्दो र गुणस्तरीय सेवा प्रवाह गरी यसको लाभ सम्पूर्ण नागरिकहरुमा विस्तार गर्न निम्न लक्ष्यहरु लिएका छौ ।

- रिड रोडको डि.पि.आर.वैगुनधुराबाट सुरुवात गरीनेछ । तयार गरी निर्माण कार्य अगाडी बढाउने ।

रोहित कुमार शाह
नगर प्रमुख

- व्यवस्थित वसपार्क बनाउनका लागि जग्गा व्यवस्थापन गर्ने ।
- पर्यटनका सम्भाव्य क्षेत्रलाई सडक सञ्जालसँग जोडी पर्यटन प्रबर्द्धन र विस्तार गर्ने ।
- गौरादहलाई व्यापारिकतथा पर्यटकिय नगरीको रुपमा विकास गर्ने ।
- सरल, सर्वसुलभ, छिटो छरितो,मितव्ययी, भ्रष्टाचार रहित र फास्ट-ट्रयाक सार्वजनिक सेवा सहितको नगर स्थापना गर्ने।
- कागजरहित सेवा प्रदान गर्दै इ-गभरनेन्सको लक्ष्य पुरा गर्ने ।
- सबैखाले विभेद, अन्याय, शोषण तथा हिंसाको नियन्त्रण तथा अन्त्य गर्ने ।
- दैनिक तथा महत्वपूर्ण सूचनाहरु सबै नगरबासीको सहज पहुँचको लागि वेभसाईट, गौरादह एप्स, सामाजिक सञ्जाल(फेसबुक, ट्यीटर, युवटुब आदि) निर्माण गरी सूचनाको हकको प्रत्याभूति गर्ने-गराउने ।
- गौरादहलाई ३ वर्ष भित्रमा पूर्ण साक्षर नगर बनाउने ।
- नगरवासीलाई गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउने, विभिन्न स्वस्थय शिविर लगायत अन्य कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
- बिषयगत सहकारीहरु मार्फत कृषिजन्य बस्तुहरुमा आत्मानिर्भर बनाउने ।
- बृक्षारोपण, वन तथा वातावरणको संरक्षण गर्दै नगरको दिगो विकास गर्ने ।
- कम्तिमा एक वडा एक प्राविधिक (पशु तथा कृषि) को व्यवस्था गर्ने ।
- आधुनिक रंगशालाको व्यवस्थापनको लागि पहल गर्ने ।
- प्राविधिक (अ.न.मी., अ.हे.व., ल्याव एसिस्टेन्स, रेडियोलोजिष्ट, हेल्थ एसिस्टेन्स, सिभिल ओभरसियर, स्टाफ नर्स, (ब्याचलर इन फार्मेसी, डिप्लोमा इन फार्मेसी (फार्मेसी एसिस्टेन्स), अमिन, कम्प्युटर साइन्स आदि) तथा अप्राविधिक शिक्षाकोपर्वद्धन र विकास गर्दै यस नगरलाई शैक्षिक केन्द्र बनाउने ।
- ३ वर्ष भित्र बालमैत्री नगरको रुपमा विकास गर्ने ।
- गौरादह कृषि कार्यक्रमलाई प्रदेशको गौरवको योजना अगाडी वडाई कृषि प्राविधिकीकरण गर्ने ।

६.३. उद्देश्यहरु:

- दिगो भौतिक पूर्वाधारको विकास र सडक यातायात सुधार गर्ने ।
- शिक्षा, स्वास्थ्य, सरसफाई, तालीम तथा मानवीय विकासका क्षेत्रमा लगानी बढाइ स्वरोजगारयुक्त, चेतनशील तथा स्ववलम्बी नागरिक निर्माण गर्ने ।

Signature
रोहित कुमार शाह
 नगर प्रमुख 6

- योजनाबद्ध विकासको अवधारणा अनुसरण गर्दै, सीमित स्रोत र साधनलाई प्रभावकारी र मितव्ययी विनियोजन माफ्रत् नतिजामुखी विकास कार्यमा केन्द्रित गर्ने ।
- विकास व्यवस्थापन र सेवा प्रवाहका हरेक चरणमा सुशासन र पारदर्शिताको सुनिश्चितता गर्दै गौरादह लाई नमूना नगरपालिकाको रूपमा विकास गर्ने ।
- लैङ्गिक समानता, न्यायपूर्ण, समावेशी र प्रजातान्त्रिक संस्कारको विकास तथा प्रवर्द्धन गर्ने ।
- नगरको मौलिक कला, संस्कृति र पहिचान तथा भौगोलिक सौन्दर्यको प्रवर्द्धन गर्दै पर्यटन विकास गर्ने ।
- सीप, तालिम, उच्चमशीलता, रोजगार, आय आर्जन, तथा आर्थिक विकासका गतिविधि वृद्धि गरी सम्वृद्धि एवम दिगो विकास तर्फ अग्रसर गराउने ।
- शिक्षित र सीपयुक्त जनशक्तिको उत्पादन तथाविकास गराउने ।
- सामाजिक सुरक्षा र दिगो शान्तिको प्रवर्द्धन गरीविभिन्नकार्यक्रम संचालन गर्ने ।
- वन, वातावरण संरक्षण, फोहोरमैला व्यवस्थापनको ठोस योजना तयार गरी विपद व्यवस्थापनको तयारी अघि बढाउने ।
- स्थानीय तह सञ्चालनको लागि आवश्यक नीति, कानून, ऐन, नियम तथा विनियम तयार गरी लागू गर्ने ।

६.४रणनीतिहरु:

- नगरपालिकाको सवै वडाको प्रोफाइल बनाई तथ्यांक तयार गर्ने र त्यसलाई अध्यावधिक गर्ने र सो अनुरूप सचकमा आधारित कार्यक्रमहरु तयार गरी कार्यान्वयन तथा अनुगमन गर्ने ।
- योजनाबद्ध विकासको क्रममा यसै आर्थिक वर्ष देखि शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग संग सम्भौता गरि शहरी विकास योजना (IUDP) कार्यक्रम अगाडि वढाइएको छ ।
- पर्यावरण संवेदनशील पर्यटन विकासको रणनीति अवलम्बन गर्ने ।
- पर्यटन लक्षित भौतिक पूर्वाधार निर्माणमा नगरपालिकाले सहजीकरण, समन्वय र प्रोत्साहन गर्ने ।
- गौरादहलाई शिक्षामा अग्रणी नगरपालिकाको रूपमा विकास गर्न विशेष कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने ।

(Handwritten signature)
रोहित कुमार शाह
 नगर प्रमुख

- गौरादहका नागरिकहरुको स्वास्थ्यको अवस्था सुधार गर्न विभिन्न कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने ।
- गौरादहनगर क्षेत्रको हरेक घरमा स्वच्छ खानेपानीको सुविधा पुऱ्याउने ।
- तालीम, सशक्तीकरण, क्षमता विकास जस्ता मानवीय विकासको क्षेत्रमा लगानी वढाइ मानवीय पूँजी निर्माण गर्ने ।
- साना तिना योजनाहरुमा वजेट विनियोजन नगरी, ठूला र नतिजामुखी योजनाहरुलाई प्राथमीकीकरण गरि कार्यान्वयन गर्ने ।
- सम्पूर्ण नागरिकहरु तथा परिवारहरुको अभिलेख स्थापना गरी, सबैको विकास तथा गरिवी सम्बद्ध सूचकहरु एकीकृत गरी लक्षित विकास कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने ।
- नगरपालिका तथा नागरिक सम्बन्ध सुमधुर बनाउन नगरपालिकालाई सेवाग्राही मैत्री निकायको रुपमा विकास गर्ने ।
- वडा कार्यालयहरुलाई यसै वर्ष देखि वजेट विनियोजन गरी भवन निर्माण सुरुवात गरी स्रोत साधन तथा जनशक्तियुक्त बनाइ, जनताका अधिकांश समस्या समाधानको पहिला बिन्दुको रुपमा विकास गर्ने ।
- विकास व्यवस्थापन र सेवा प्रवाहमा हुन सक्ने अनियमितता र भ्रष्टाचारमा शुन्य सहनशीलताको नीति लिने ।
- विकास तथा सेवा प्रवाहको सन्दर्भमा बच्चितीकरणमा परेका वर्ग र समुदायको विशेष संरक्षण, सरोकारवालाहरुको संवोधन तथा उचित प्रतिनिधित्व र सुनुवाइ संयन्त्रको विकास गर्ने ।

६.५. अपेक्षित उपलब्धीहरु:

- स्थानीय तह सञ्चालनको लागि आवश्यक नीति, कानून, ऐन, नियम तथाविनियम तयार गरि नगरपालिकाले दिनुपर्ने सेवासुविधा दिइसकेको हुनेछ ।
- आगामी ५ वर्षभित्रमा नगरपालिकाका सम्पूर्ण मापदण्डहरु पूरा गरी समुन्नत र समृद्ध नगर निर्माणको कार्य सम्पन्न गर्दै आधुनिक स्मार्ट सिटी निर्माणको आधार तयार हुने ।
- नगरपालिकाको मुख्य कार्यालय भवनको निर्माण सम्पन्न आवश्यकता अनुसार वडा कार्यालयहरुको भवन निर्माण कार्य सम्पन्न भएको हुनेछ ।
- आगामी आ.व. २०७५/०७६ को अन्त सम्ममा स्थानीय सरकारको अनुभूति दिईनगरपालिकाले जनतालाई उपलब्ध गराउनुपर्ने सेवा सुविधा पारदर्शी, प्रभावकारी र सर्व सुलभ तरिकाले दिएको हुनेछ ।

७. आदरणीय सभाध्यक्षज्यू एवम् उपस्थित महानुभावहरु, यो आ.व. २०७५/०७६ को बजेट तर्जुमा गर्दा हामीले लिएका प्रमुख नीतिगत आधार र मुख्य मार्गदर्शन यस प्रकार रहेका छन् :

- नेपालको संविधानले निर्देशित गरेको स्थानीय तहको काम, कर्तव्य तथा अधिकार सम्बन्धी विषय तथा प्राथमिकताहरु ।
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को नीतिगत व्यवस्था र प्राथमिकताका आधारहरु ।
- राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४ को नीतिगत व्यवस्था र प्राथमिकता तथा सन्तुलनका आधारहरु ।
- अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ ले गरेको नीतिगत व्यवस्था ।
- स्थानीय तहको वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४ ले निर्दिष्ट गरेको वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमाका आधारहरु ।
- नेपाल सरकार अर्थमन्त्राललवाट समानीकरण अनुदान र राजश्व बाडफाँटको सिलिङ्ग सहितको मार्गदर्शन ।
- संघीय र प्रदेश सरकारले जारी गरेको नीति, कानून तथा मापदण्डहरु ।
- संघीय सरकार र प्रदेश तहबाट प्राप्त अन्य मार्गदर्शन एवम् निर्देशन तथा सुझावहरु ।
- चौधौं योजनाले निर्दिष्ट गरेका लक्ष्य एवम् उद्देश्यहरु ।
- जनतासँग मत माग्दा व्यक्त गरेका प्रतिवद्धता पत्र तथा समय समयमा गरिएका सार्वजनिक वचनवद्धताहरु ।

द. क्षेत्रगत नीति, कार्यक्रम तथा आधारहरु :

आदरणीय सभाध्यक्षज्यू एवम् उपस्थित महानुभावहरु, हामीले आगामी आर्थिक बर्षको लागि प्रस्ताव गरेको नीति, योजना, कार्यक्रम जहाभौतिक पूर्वाधार विकास, कृषि, सहकारी तथा आर्थिक विकास, सामाजिक विकास, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन आदिलाइकमश उच्च प्राथमिकता दिएकाछौंर सोको तपशील वमोजिम पेश गर्ने अनुमति चाहान्छु ।

क) भौतिक पूर्वाधार विकास:

- नगरपालिकाको प्रत्येक वार्डमा एक एक ठुला नगरपालिका स्तरीय आयोजनाहरुको विस्तृत सम्भाव्यता अध्ययन गरि कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- गौरादह पोखरीको पूर्वाधार विकासको निम्ती साभेदारीमा प्रदेश तथा संघिय सरकार पहल गरिनेछ ।

रोहित कुमार शाह
नगर प्रमुख

- गौरादह नगरपालिका सम्भावनायुक्त शहर भएकाले यहाँ औद्योगिक करिडोर क्षेत्र निर्माणका लागि संघिय सरकार तथा छिमेकी स्थानीय तहहरु संग समन्वय र सहकार्य अगाडी वढाउन पहल गरिनेछ ।
- शहरी विकास मन्त्रालय संग इ-उपयोग निती सम्बन्धि सम्झौता भई कार्यान्वयनको प्रक्रिया अगाडि वढाइएको छ ।
- नगरपालिका भित्रगौरादह पोखरी उत्तरको स्थानमा एक भ्यू टावर निर्माण कार्य अगाडि वढाइनेछ ।
- वडाका केन्द्र तोकी २ वर्ष भित्र कार्यालय नभएका वडाहरुमा सुविधा सम्पन्न वडा कार्यालय भवन निर्माण तथा भवन भएका वडाका कार्यालयहरुलाई आधुनिकिकरण गर्ने कार्य प्रारम्भ गरिनेछ ।
- नगरमा एक रंगशाला निर्माण गर्न सम्भाव्य अध्ययन सुरु गरिनेछ ।
- भवन निर्माण आचार संहिता अनुरूप भूकम्प प्रतिरोधी भवन निर्माणलाई अनिवार्य गरिनेछ । यसका लागि सिकर्मी, डकर्मीहरुलाई भूकम्प प्रतिरोधात्मक भवन निर्माण तालिम दिने ।
- नगरभित्र भवननिर्माण तथा बस्ती विकास गर्दा मौलिक संस्कृति र नेपाली वास्तुकलाहरुलाई व्यवस्थित बनाउने ।
- अव्यवस्थित सुकुम्बासी बस्ती तथा विपन्न सीमान्तकृत मुसहर, सन्थाल, भाँगाड, डोम लगायतका बस्तीहरुलाई व्यवस्थित बनाउने ।
- भू-उपयोग नीति निर्माण गरी कडाइका साथ लागू गरिनेछ ।
- छत तथा छानोबाट बाहिरीने पानीको व्यवस्थापन घरधनि स्वयमले गर्ने नीति लिइने ।
- वातावरण मैत्री (बगैँचा सहितको घर) निर्माण गर्ने नगरबासीलाई घर नक्सा पास दस्तुरमा ५% रकम छुट दिने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- आवश्यकताअनुसार सार्वजनिक घुम्ति शौचालयको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- आवास योजनाभित्र तोकिएका आकारका बाटाहरु राखी गल्लीरहित नगर निर्माण गरिनेछ ।
- पुराना साबिक पैनी, खोला आदिको नाप नक्शाङ्कन गरिनेछ ।
- अवैध रुपमा गरिने भवन निर्माण नियन्त्रण गरिनेछ ।
- स्कूल, कलेज, सिनेमा हल आदिलाई मुख्य बजारबाट बाहिर स्थापना र स्थानान्तरण गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- पुराना घरको अभिलेखिकरण गरिने कार्य तत्काल प्रारम्भ गरी राजश्व दस्तुर ५०% छुट उपलब्ध गराइनेछ ।
- नगरको स्वामित्वमा भएका सडक, सार्वजनिक भवन, पुल लगायतका भौतिक संरचनाहरुको मर्मतसम्भारका लागि रकम छुट्याई नियमित मर्मतसम्भार गरिनेछ ।

10
रोहित कुमार शाह
नगर प्रमुख

- सबै वडाका मुख्य सडकहरुलाई २ वर्ष भित्र नगरवासीको समेत जन सहभागितामा उच्च स्तरीय ग्राभेल गर्ने र ५ वर्ष भित्रमा वडाका मुख्य सडकहरुमा ४०% जनसहभागिता जुटाइ प्राथमिकतामा राखी कालोपत्रे गरिनेछ ।
- सम्पूर्ण सरोकारवालाहरु सँग विस्तृत छलफल गरि **नगरपालिकाको यातायात गुरु योजना** तयार गरिनेछ ।
- टेम्पो, अटो रिक्सा, सीटी सफारी तथा अन्य साना सवारीहरुका लागि पार्किङको उचित व्यवस्था मिलाउनेछ ।
- सबै हाट बजार केन्द्रमा सार्वजनिक शौचालय निर्माण गरिनेछ ।
- सडक दुर्घटनामा कमी ल्याउन यात्रुबहाक सवारीसाधन रेक्नका लागि निश्चित स्टेशनको व्यवस्था गरी ट्राफिकको व्यवस्था र परिचालन गर्नेछ ।
- सवारीको चापलाई मध्यनजर राखी दिर्घकालिन ट्राफिक व्यवस्थापनका लागि आकाशे पुल, फ्लाई ओभर, तथा सव वे निर्माणको सम्भाव्यता अध्ययन गर्नेछ ।
- सवारीसाधन व्यवस्थापनका लागि बजार क्षेत्रमा आवश्यकताअनुसार ट्राफिक बत्ति जडान गर्न पहल गर्ने ।
- सम्पूर्ण सडकहरुको वर्गीकरण गरी सडक अधिकार क्षेत्र तोक्ने ।
- ग्रामीण सडकहरुका अव्यवस्थित विद्युत पोलहरुलाई आवश्यकता अनुसार सार्ने वा व्यवस्थित गर्नेछ ।
- गौरादह नगर क्षेत्रभित्र पर्ने, किस्ने खोला सिँचाइ आयोजनाको नहरबाट निस्कने बालुवा नगरमा नै प्रयोग गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
- एक बहुआयामिक (पर्यटन, रोजगारी आदिका लागि) सूचना केन्द्रको स्थापना गरी सो केन्द्रबाट आवश्यक सूचनाहरु प्रवाह गर्नेछ ।
- नगरवासीहरुको व्यक्तिगत घटनामार्फत जनसङ्ख्यामा भएको दैनिक परिवर्तन अद्यावधिक हुनेगरी अनलाइन संयन्त्र मार्फत गरिनेछ ।
- नगरका मुख्य वस विसौनीहरुमा फ्री वाइफाई तथा सि सि क्यामेरा/नाइट भिजन क्यामेरा सुरक्षा निकायसंग समन्वय गरी जडान गरिनेछ ।

ख) कृषि, सहकारी तथा आर्थिक विकास:

- सबै साना तथामभौला कृषि तथा घरेलु उद्योगलाई सहकारीमा आवद्ध हुन प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- सबै सहकारीका सदस्यहरुलाई स्वास्थ्य विमा व्यवस्थामा आवद्ध गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- नगरपालिका भित्रको सबैभूमिको अभिलेख राख्ने, भु-उपयोग नीति योजना र कानुन निर्माण गरि सो अनुरूप भूमिको वर्गीकरण र उपयोग गरिनेछ ।

11
 रोहित कुमार शाह
 नगर प्रमुख

- आवश्यकताअनुसार भूमिगत सिचाई स्यालो तथा डिप ट्युव वेलकोव्यवस्था गरिनेछ ।
- उपभोगका आधारमा जमिन वर्गीकरणगरी भिन्नभिन्न प्रकारका पूर्जा वितरण गर्नुका साथै कृषियोग्य जमिन अन्य प्रायोजनमा प्रयोग हुन नदिने नीति तय गरिनेछ ।
- आर्थिक गतिविधि र क्रियाकलाप बढाई रोजगारी र आय आर्जन वृद्धि गर्नेछ।
- आइ.सि.टी.को प्रयोग गरी फाइनान्सीयल इनफरमेसन सिस्टम (आर्थिक सूचना प्रणाली) मजबुद बनाउने ।
- स्थानिय स्रोत साधनको परिचालनरविकास गर्दै राजश्वको दायरा बढाउनराजस्व वृद्धि गर्न कर सम्बन्धि तालिम सञ्चालन गरिनेछ।
- बालि पशुधन तथा मत्स्य विमा सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- कृषि उत्पादन, भण्डारण र वितरणमा आधुनिक प्रविधिको विकास गरि उपयोग गरिनेछ ।
- कृषि पेशालाई मर्यादित बनाउन हरेक वर्ष स्थानिय स्तरमा मेयर/उप-मेयर उत्कृष्ट कृषक पुरस्कारको व्यवस्था गरिनेछ।
- नगरक्षेत्रमा सम्भाव्यता अध्ययन गरी "एक वडा एक उत्पादन" कार्यक्रम संचालन गर्ने ।
- उद्योग वाणिज्य संघ लगायतका निजि क्षेत्रको साभेदारीमा स्थानिय समुदायका विशेष खानेपरिकार र संस्कृतिको प्रवर्द्धन गर्ने हेतुले प्रत्येक वर्ष कम्तिमा एक पटक फुड फेष्टिबल भव्यताका साथ मनाउने ।
- नहर तथा पैनीको पहुँच नपुगेको कृषियोग्य जमिनका लागि भूमिगत सिँचाई आयोजनाहरु सञ्चालन गरिनेछ।
- खेति योग्य जग्गालाई बाभो राख्ने प्रवृत्ति निरुत्साहित गर्दै बाभो रहेको कृषि भूमीको उत्पादनशिल र दिगो उपयोग गरिनेछ।
- किस्ने,चान्दु, गेउरीया सिँचाई आयोजनाहरुको स्तरोन्नति गरी नगर क्षेत्रभित्रका कृषियोग्य चक्ला जमिनमा सिचाईको राम्रो प्रबन्ध मिलाउने ।
- कृषिऔजार, मल, बिऊ, प्रविधि एउटै छानामुनि उपलब्ध गराउने तथा कृषि उपज थोक बजारको व्यवस्था मिलाउने ।
- कृषिप्रधान क्षेत्रहरु बैगुन्धुरा, कोहवरा, महारानी, जुरोपानी, गौरादह तथा नगरका अन्य क्षेत्रहरुमा आवश्यकता अनुसार कृषि प्राविधिक तथा पशु चिकित्सक सहितको कृषि तथा पशुसेवा केन्द्रको स्थापना गरिनेछ।
- नगरलाई तरकारीमा आत्मनिर्भर बनाउन सबैखाले तरकारीखेती (बेमौसमी, कौसी, करेसाबारी, जैविक आदि) लाई प्रोत्साहन गर्न आवश्यक तालिम प्रदान गरिनेछ।

2071/11/1
रोहित कुमार शाह
 नगर प्रमुख 12

- नगरलाई माछा, मासु तथा दूधमा आत्मानिर्भर बनाउन माछापालन, हाँस, कुखुरापालन, बाखापालन, बङ्गुर, गाईभैसीपालन आदिको क्षेत्र पहिचान तथा व्यवस्थापन गरिनेछ।
- गौरादहको समग्र विकासमा निजी-सहकारी क्षेत्रलाई सहभागी गराउन प्रोत्साहित गरिनेछ।
- गौरादह क्षेत्र भित्र पाडाजुगी-गौरीगञ्ज सडक खण्डको पूर्व र पश्चिम औद्योगिक करिडोरको रूपमा विकास गर्न निजी क्षेत्रलाई प्रोत्साहित गरिनेछ।
- नगर भित्र रहेका फलफूल तथा तरकारी बजार (गुद्री) लाई व्यवस्थित गरिनेछ।
- कृषकहरुको उत्पादन सिधै उपभोक्तासम्म पुर्याउनका लागि गौरादह, बैगुन्धुरा, जुरोपानी, कोहवरा र स्कुलचौन, डोरामारी, ग्वालडुब्बा, दामुनामा रहेका हाट (पशु हाट समेत) को उचित व्यवस्थापन गरिनेछ।
- हाटबजारलाई मुख्य सडकबाट स्थानान्तरण गर्नुका साथै व्यवस्थित गरिनेछ।
- नगरभित्र एक वैज्ञानिक पशुबधशाला (मासु बजार) को स्थापना गरिनेछ।
- यस नगर क्षेत्र भित्र गौरादहको भिजन पुरा गर्न निजी क्षेत्रको सहयोगमा कृषि तथा पशु अनलाईन बजारको निमित्त वेभ साईट र एप्स निर्माण गरिनेछ।
- पर्यटन प्रवर्द्धनका लागि गौरादह गाइड (पुस्तिका) निर्माण गरी बसपार्क, मन्दिर, होटल लगायत मानिसहरुको आवागमन हुने स्थलहरुमा राख्ने व्यवस्था गरिनेछ।
- गौरादह वार्ड नं. १ मा अवस्थित गौरादह पोखरीमा क्षेत्रमा मनोरञ्जन उद्यान, चिडिया घर, तथा स्नान रिसोर्टआदि निर्माणको सम्भाव्यता अध्ययन गर्दै सो क्षेत्रको एकिकृत विकास गरी पर्यटन प्रवर्द्धन गरिनेछ।
- नगरपालिका स्वामित्वमा रहेको व्यावसायिक महत्व भएका जग्गाहरुमा आय आर्जन तथा नगरको पर्यटन प्रवर्द्धनमा सहयोग पुग्ने गरीपार्क, महारानी भोडा र वैगुन्धुरामा होम स्टे, सपिड मल, रेष्टुरेण्ड, आदिवासी संग्राहालय, दृश्यावलोकन गर्ने टावर, घण्टा घर आदि निर्माणको सम्भाव्यता अध्ययन गरि नगर विकासकोष संग ऋण सहयोगलाई कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछ।
- नगर क्षेत्र भित्र रहेका नानक चन्द बाबाको मन्दिर, कृष्ण प्रणामी, दुर्गामाता, राधाकृष्ण, शिव, सिंहदेवी, सिद्धेश्वर शिवालय, त्रिपुरेश्वर शिवालय, जानकेश्वरी शिवालय, हलेश्वरी

शिवालय, पञ्चेश्वर, गणेश, दुधाली महाराजथान लगायतका मठ मन्दिरहरु, गुम्बा, चर्च, मस्जिद लगायतका विभिन्न धर्मावालम्बीहरुको आस्थाका स्थानहरुलाई पर्यटीकय गन्तव्यका रुपमा विकसित गर्दै लगिनेछ ।

- निजी क्षेत्रसँगको सहकार्यमा गौरादहलाई केन्द्र बनाई माथिल्लो किस्ने सिँचाई आयोजनाको नहरको मुहानमा रिसोर्ट, सहितको ग्रिनपार्क निर्माण गर्न निजी क्षेत्रलाई प्रोत्साहीत गरिनेछ।
- सहकारी संस्थाहरुलाई प्रभावकारी बनाउन उद्देश्य अनुरूप सञ्चालनमा ल्याई नियमित अनुगमन, निरिक्षण तथा मूल्याङ्कन गर्ने गरी नियमन गरिनेछ ।

ग) सामाजिक विकास :

- नगरक्षेत्रभित्र रहेका सामाजिक, सांस्कृतिक, जातिय, भाषिक, लैङ्गीक आदि विभेद तथा असमानताहरुलाई निर्मुल पार्न सबै सरकारी, गैरसरकारी, निजी क्षेत्र र सर्वसाधारण नागरिक संग सहकार्य गरि विभिन्न कार्यक्रमहरु बनाई कार्यान्वयन गरिनेछ।
- गौरादह पालिकाको शिक्षा नियमावली र निःशुल्क तथा अनिवार्य शिक्षा सञ्चालन कार्यविधि निर्माण गरि लागू गरिनेछ ।
- अनिवार्य शिक्षाको लागि भर्ना अभियान, घरमै पढाउने अभियान, प्राविधिक शिक्षालयहरु सञ्चालन जस्ता अभियान सञ्चालन गरिनेछ ।
- प्रारम्भिक बालविकास कार्यक्रम व्यवस्थापन तथा कार्यान्वयन निर्देशिका निर्माण गरि विद्यालयमा आधारित बालविकास केन्द्रहरु र समुदायमा आधारित बालविकास केन्द्र व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- प्रारम्भिक बालविकास राष्ट्रिय पाठ्यक्रमसँग सामञ्जस्यता कायम गर्दै स्थानीय आवश्यकतालाई समेत समेटेर आधारभूत तथा माध्यमिक तहको लागि स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण गरी लागू गर्न पहल गरिनेछ ।
- नगरक्षेत्रभित्रका सम्पूर्ण सामुदायिक विद्यालयहरुमा सञ्चालित पूर्वविद्यालय तहको शिक्षालाई प्रभावकारी रुपमा सञ्चालन गरिनेछ ।
- सामुदायिक विद्यालयका अभिभावकहरुलाई नियमित र निरन्तर रुपमा अभिमुखीकरण तालिमको व्यवस्था गरिनेछ ।
- विद्यालय संचालनका लागि भौतिक पूर्वाधार, क्षेत्रफल, शिक्षा पद्धती, विद्यार्थी सहूलियत एवं जनशक्ति व्यवस्थापन सम्बन्धमा सम्बन्धित नीकाय बीच समन्वय गरी आवश्यक माजदण्ड तर्जुमा गरी लागू गर्ने निति अवलम्बन गरिनेछ ।

(Handwritten signature)
रोहित कुमार शाह
नगर प्रमुख

- मुसहर, डुम तथा अन्य पछाडि परेका/पारिएका बस्तीहरुमा विद्यालय भर्ना अभियानलाई प्रभावकारी बनाई समुदायमै पुगेर अभिमुखिकरण तालिमको व्यवस्था गरिनेछ ।
- मदरसा तथा गुरुकुलहरु, चर्च, गुम्बा लगायतका धार्मिक स्थलहरुमा शैक्षिक पद्धतिहरुको नियमित अनुगमन गर्नुका साथै तिनलाई राज्यको शिक्षानीति अनुकूल बनाइनेछ ।
- प्राविधिक, गैर-प्राविधिक र व्यवसायिक विषयमा जनशक्ति उत्पादनलाई प्राथमिकता दिई सो अनुरूप कार्याक्रम निर्माण गरी लागुगरिनेछ ।
- सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयहरुलाई बाल, अपाङ्ग र किशोरी/छात्रा मैत्री बनाइनेछ ।
- आवश्यक नीति, निर्देशिका तथा नियम बनाई संस्थागत विद्यालयहरुलाई व्यवस्थित गरिनेछ।
- गौरादहकृषि क्याम्पस लाई प्रदेश नं १ को कृषि विश्वविद्यालय बनाउन र यसलाई शैक्षिक आकर्षणको केन्द्र बनाउन प्रदेश सरकार सँग सहकार्य गरी अगाडि वढाइनेछ । उक्त क्याम्पसलाई निरन्तर सहयोग गरी व्यवस्थित गर्न पहल गरिनेछ ।
- विद्यालय भर्ना दरलाई शतप्रतिशत पुऱ्याउनेछ।
- गौरादह नगरलाई ३ वर्षभित्रमा पूर्ण साक्षर नगर बनाइनेछ ।
- स्वास्थ्य चौकी भवन नभएका वार्डहरुमा शहरी स्वास्थ्य क्लिनिक संचालनको लागि भवन निर्माण यसै आ.व. देखी अगाडि वढाइनेछ ।
- पूर्ण पोषणयुक्त नगर/वडा अभियान, सुनौलो एक हजार दिन तथा महिला/बालबालिका लक्षित कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- पूर्ण संस्थागत (zero home delivery) सुत्केरी नगरपालिका कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- महिला तथा ज्येष्ठ नागरिकहरुको सम्मानमा मुटु, हाइड्रोसिल, एल्जाइमर, पाठेघर खस्ने, फिस्टुला, स्तन क्यान्सर यु.एस.जी.गाइड एफ.एन.ए.सी मनोसामाजिक परामर्श आदि रोगको उपचारको लागि घुम्ती स्वास्थ्य शिविर आयोजना गरि स्वास्थ्य सेवा पहुचको अभिवृद्धि गरिनेछ ।
- नेपाल सरकारले निःशुल्क वितरण गर्ने औषधीहरुको सूची सम्पूर्ण स्वास्थ्य चौकीहरुमा टाँसी तोकिएका औषधिहरु उपलब्ध गराउने ।
- सामुदायिक स्वास्थ्य तथा सरसफाई प्रवर्द्धनको लागि महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविका र महिला समूहहरु परिचालन गरिनेछ ।
- नगर लाई शून्य मातृ मृत्युदर भएको नगरको रूपमा विकास गर्न सबै गर्भवती महिलाहरुको निःशुल्क स्वास्थ्यजाँच तथा उचित परामर्शको व्यवस्था गरिनेछ ।

- निजी क्षेत्रलाई चिकित्सा सेवा उपलब्ध गराउन स्वीकृती प्रदान गर्दा भौतिक पूर्वाधार तथा चिकित्सा सेवाको स्तरको मापदण्ड निर्धारण गरेर मात्र प्रदान गरिनेछ।
- स्वास्थ्य स्वयम् सेविकाहरुको भूमिकालाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ।
- सक्षम एवं जवाफदेही, समन्वय, अनुगमन तथा नियमन संयन्त्र एवं प्रक्रियाद्वारा गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रवाह सुनिश्चित गरिनेछ।
- ज्येष्ठ नागरिकहरुको आवश्यकता वमोजिमको उपयुक्त स्वास्थ्य सेवा, हेरचाह र सहयोगको एकीकृत कार्यक्रम तर्जुमा गरी लागू गरिनेछ।
- स्वास्थ्य सम्बन्धी नीति निर्माण, सेवा प्रवाह र जनचेतनाको लागि नीजि तथा गैरसरकारी क्षेत्रसँग समन्वय र साभेदारी गरिनेछ।
- गुणस्तरीय एवं स्वास्थ्यवर्द्धक खाद्य पदार्थको प्रवर्द्धन, प्रयोगमार्फत कुपोषणलाई न्यूनीकरण गर्ने बहुपक्षीय पोषण कार्यक्रम अभिवृद्धि गरी कुपोषणयुक्त बालबालिकालाई रु.२,०००। नगर स्वास्थ्य शाखाको सिफारिस अनुसार उपलब्ध गराइनेछ। र स्वास्थ्य संरक्षण तथा प्रवर्द्धनका लागि वातावरण प्रदूषणको प्रभावकारी नियन्त्रण गर्दै स्वच्छ वातावरणमा बाँच्न पाउने नागरिक अधिकारलाई सुनिश्चित गरिनेछ।
- राज्यद्वारा प्रदान गरिने स्वास्थ्य सेवामा गरिब, सीमान्तकृत, अपांगता भएका व्यक्ति र जोखिममा रहेका समुदायको पहुँच सुनिश्चित गर्न समतामूलक र सामाजिक न्यायको आधारमा कार्यक्रम तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गरिनेछ।
- वार्ड नं ५ को नमुना सहकारी खेती लाई औद्योगिक तरकारी खेति कृषि अनुसन्धान केन्द्रमा रुपान्तरण गरिनेछ।
- लागु औषध तथा दुर्व्यसनी नियन्त्रण गर्न खोलीएका पुनर्स्थापना केन्द्रहरुलाई नीतिगत तथा आर्थिक सहयोग प्रदान गरिनेछ।
- भूमिगत पानीको अत्याधिक दोहन भएकाले त्यसको भरणका लागि प्रदेश तथा केन्द्र सरकार सँग सहकार्य गरी बैगुन्धुरा क्षेत्रमा ठूला पोखरी तथा पानीभरण केन्द्रहरु निर्माण गरिनेछ।
- एक घर एक धारा को नीति बनाई खानेपानी प्रयोगको लागि नगरका सबै घरमा खानेपानीको धारा जडान गर्न आवश्यक कार्य तत्काल अगाडि बढाइनेछ।
- निर्माण भई अलपत्र अवस्थामा रहेको, जुरोपानी, कोहवरा खानेपानी आयोजना तत्काल सञ्चालन गर्न र खानेपानी आयोजना निर्माण कार्य समयमै सम्पन्न गर्न पहल गरिनेछ।
- भूमिगत जलको समुचित प्रयोगको नीति तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गरिनेछ।
- गौरादह नगरक्षेत्रका पानीका श्रोतहरु (पोखरी, नाला-पैनी आदि) को संरक्षण तथा सम्बर्द्धन गरिनेछ।

- नगरपालिका भित्रको खानेपानीको संरचनाको संरक्षण, मर्मत संभार तथा स्थानान्तरणका लागि उपभोक्ता संस्थाहरूसँग समन्वयात्मक रूपले काम गरिनेछ।
- खानेपानी सुरक्षायोजनालाई प्रभावकारी संचालन गर्न आर्सेनिक जाच कार्यक्रम अगाडि वढाइने छ।
- नगर क्षेत्र भित्र एक आदिवासी जनजाती सांस्कृतिक केन्द्र स्थापना गर्ने कार्य प्रारम्भ गर्ने।
- नगर क्षेत्रभित्र मठमन्दिर, ग्रामथान, महाराजथान, मस्जिद, गुम्बा, घाट तथा समाधिस्थलहरूको उचित संरक्षण तथा सम्बर्द्धन गरिनेछ।
- नगरमा एक विज्ञान संकाय तथा प्राविधिक विद्यालय स्थापनाको सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ।
- जन स्तरबाट निर्माण भइरहेको सङ्गीत साधना प्रतिष्ठानलाई आवश्यक सहयोग गरिनेछ।
- नगरमा एक फोहोरमैला व्यवस्थापन केन्द्र निर्माण गरिनेछ।
- नगरमा शिक्षा, खेलकुद, साहित्य, कला, विज्ञान, सेवा, सहकारी, पत्रकारिता, आदि क्षेत्रमा विशेष योगदान दिने व्यक्तिहरूलाई प्रोत्साहित गर्न हरेक वर्ष सम्मान गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ।
- लोपोन्मुख बाजागाजा, सांस्कृतिक परम्परा आदिको आवश्यक संरक्षण गरिनेछ।
- बालस्वास्थ्य तथा महिला स्वास्थ्यको विषयमा प्रत्येक वडामा स्वास्थ्य स्वयम्सेविका मार्फत् टोलटोलमा महिला सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- अपाङ्ग, ज्येठ नागरिक, एकल महिलाहरूको परिचय पत्र सुलभ तरिकाबाट उपलब्ध गराउने व्यवस्था र सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणका लागि कार्यविधी लाई सहज सरलीकरण गरिनेछ।
- खोप, स्वास्थ्य सेवा, पोषणयुक्त खानाको पर्याप्तता र स्याहार सम्भार बाट बाल मृत्युदर घटाइनेछ।
- गर्भवति महिला र बच्चाको नियमित स्वास्थ्य परीक्षण, उपचार, पोषण र संरक्षण गरिनेछ।
- सुर्तिजन्य पदार्थमा नियन्त्रण गर्न घरेलु मदिरा उत्पादन र विक्री वितरण लाई प्रभावकारी रूपमा अनुगमन गरी नियन्त्रण गरिनेछ।
- सुत्केरी महिलाहरूलाई २ सन्तान जन्मदा सम्म रु २,०००/- पोषण भत्ता दिइनेछ।
- नेपाली संस्कृतिबमोजिम ज्येष्ठनागरिकहरूलाई उनीहरूको परिवारमै सम्मानजनक बसोबास तथा स्याहारसुसार, सासु वुहारी, महिला पुरुष सम विकास लागि आवश्यक जनचेतना तथा अभियानहरू सञ्चालन गरी बढ्दो बृद्धाश्रम संस्कृतिलाई निरुत्साहित गरिनेछ।

- दलित, सीमान्तकृत, विपन्न वर्ग, आदिवासी जनजाती, मधेशी, मुस्लीम पिछडावर्ग र महिलाहरुको सरकारी सेवामा पहुँच बृद्धि गर्न विशेष कार्यक्रमहरु (लोकसेवा तयारी कक्षा आदि) सञ्चालन गरिनेछ।
- सडक बालबालिकाको उचित पुनर्स्थापना गरी नगरलाई २ वर्ष भित्रमा सडक बालबालिकाबिहीन बनाइनेछ।
- नगरभित्रका वास्तविक सुकुम्बासीहरुको पहिचान गरी सुकुम्बासी परिचयपत्र वितरण गर्नुका साथै सुकुम्बासी बस्तीको उचित व्यवस्थापन गरिनेछ।
- विद्यालय पहुँचको क्षेत्रभन्दा बाहिर रहेका बालबालिकाको तथ्याक संकलन गरी तीनलाई १ वर्ष भित्रमा विद्यालय पढ्न जाने वातावरण निर्माण गरिनेछ।
- यस नगरपालिकाका कृषि, पशुपालन, साना तथा मझौला उद्योग, महिला शसक्तिकरण, स्वास्थ्य तथा शिक्षा खानेपानी तथा सरसफाई, विपद व्यवस्थापन, बालबालिका, लोपोन्मुख, सिमान्तकृत, अतिसिमान्तकृत, आर्थिक, सामाजिक तथा शैक्षिकरूपमा पछाडी परेका समुदाय जस्ता विषयहरुमा शोध, अनुसन्धान र अध्ययन गर्न स्थानिय स्तरका स्कूल, कलेज, शैक्षिक संस्थाहरुका विद्यार्थीहरुलाई छात्रवृद्धि प्रदान गर्ने र सो अध्ययन अनुसन्धान नगरपालिकाको आधिकारीक वेभसाइटमा सार्वजनिक गरिनेछ।

घ) वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन :

- पोखरी, तालतलैया, धार्मिक स्थल, खानेपानीका मुहान, खुल्ला क्षेत्र, सडक, टोल तथा अन्य सार्वजनिक स्थलको सरसफाइ एवम व्यवस्थित गरिनेछ।
- सार्वजनिक स्थलहरुको अतिक्रमण रोक्न कडा नीति बनाई लागु गरिनेछ।
- मापदण्ड विपरितका प्लास्टिकका भोला र वातावरणमा प्रतिकुल असर पार्ने सामग्रीको प्रयोग नियमन/नियन्त्रण गरिनेछ।
- संघ प्रदेश र स्थानीय तहबीच समन्वय गरी संविधान प्रदत्त वन, वातावरण, र विपद सम्बन्धि अधिकारको अभ्यासलाई सुरक्षित बनाइनेछ।
- वन वातावरण र विपद् व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउन संस्थागत क्षमता बढाउने, जनशक्ति व्यवस्थापन, स्थानीय सहभागिता प्रवर्धन गरिनेछ।
- फोहोर मैला व्यवस्थापन नीति तथा कार्यविधिको कार्यान्वयन गरिनेछ।
- वस्ती अयोग्य स्थानमा बसोबास गर्ने घर परिवारको सुरक्षा र खेती योग्य जमिन संरक्षणको लागि भू संरक्षणका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ।
- जलाधार संरक्षणको लागि प्राकृतिक पोखरी संरक्षण तथा वृक्षारोपण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

रोहित कुमार शाह
नगर प्रमुख

- विपद् व्यवस्थापनकोष वृद्धि गरि प्राकृतिक प्रकोपमा परेका परिवारको संरक्षणमा जोड दिइनेछ ।
- वातावरणीय सरसफाई नीति निर्माण गरि लागू गरिनेछ ।
- नगर विपद् व्यवस्था कोषको स्थापना गरी विपद्मा परेका अतिबिपन्न नगरबासीलाई सम्म तत्काल राहत दिने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- नयाँ बन्ने सडकको दुबैतर्फ बिरुवा रोप्ने र जगेर्ना गर्न उपभोक्तालाई प्रोत्साहनस्वरूप सम्मान प्रदान गरिनेछ।
- नगरको बजार क्षेत्रमा टोल विकास संस्थाहरूसँगको सहकार्यमा ठाँउठाउँमा फोहोर राख्ने कन्टेनरहरुको व्यवस्था गरिनेछ।
- हरेक उद्योग, कलकारखाना, विद्यालय, कलेज हाटबजार, मेला आदिबाट उत्सर्जन हुने फोहोरको व्यवस्थापन सम्बन्धित संस्था तथा व्यवस्थापन समितिलाई जिम्मा दिने गरी नीति तर्जुमा गरिनेछ।
- कन्काई सिचाइ आयोजनाको बैगुन्धराको करिब ६ कि.मि. को दाँया बाँया हरियाली बनाउन ग्रीन वेल्ड निर्माणका लागी संघीय सरकार, प्रदेश सरकारको बन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय समक्ष आवश्यक पहल गरिनेछ।
- एक घर दुई बिरुवाको नारा सहित नगर नागरिक साभेदारी मा प्रत्येक घरमा कम्तीमा दुईवटा बिरुवा रोप्न अनिवार्य गरिनेछ।
- सार्वजनिक जग्गाको पहिचान गरि संरक्षण गरिनेछ।
- सडक व्यापारलाई व्यवस्थित गर्दै लैजानेछ ।
- आगलागि नियन्त्रण सहजता प्रदान गर्न नगरका आवश्यक स्थानहरुमा खानेपानी संस्थाहरूसँगको सहकार्यमा फायर हाइड्रान्ट जडान गरिनेछ।

ड) संस्थागत विकास:

- नगरपालिकाले विषयगत तथा प्राविधिक जनशक्ति (आर्किटेक्ट, सिभिल, एग्रिकल्चरल इन्जिनियर) आदि तयार गर्न अध्ययन गर्ने र सो अनुरूप योजना बनाउन पहल गरिनेछ ।
- नेपालको संविधान तथा कानूनबमोजिम स्थानीय तहबाट प्रवाह गरिने विषयगत सेवालार्ई प्रभावकारी, जनमैत्री, जनउत्तरदायी, पारदर्शी ढङ्गबाट प्रवाह गर्ने र सोका लागि नगर मातहतमा रहेर सबै कर्मचारीहरुलाई आवश्यक सेवाकालिन तालिम प्रदान गरी दक्ष, सीपयुक्त, जनमैत्री, जनउत्तरदायी र जवाफदेही बनाउने कार्यक्रम संचालन गर्ने ।
- माइकिङ्गद्वारा विज्ञापन गर्दा नगरपालिकासँग अनुमति लिनुपर्ने व्यवस्था मिलाइने ।
- सम्पूर्ण विषयगत कार्यालयहरुलाई एक आपसमा सूचना प्रविधि मार्फत जोडिनेछ ।

- टोल विकास संस्थाहरुलाई व्यवस्थित ढङ्गले परिचालन गर्नका लागि नीति नियम निर्माण गरिनेछ।
- लागूपदार्थ ओसारपसार प्रयोग, जुवातास तथा देहव्यपार जस्ता असामाजिक गतिविधिलाई शून्यमा भर्ना आवश्यक नीति नियम तथा निर्माण गरी कार्यान्वयन गरिनेछ।
- श्रम तथा रोजगारीको अवसरमा रहेको जातिय तथा लैङ्गिक समावेशी तथा समतामूलक समाजको निर्माण गर्ने र श्रम निरीक्षण प्रणाली मार्फत सबै प्रकारका श्रम शोषणको अन्त्य गरिनेछ।
- नगरभित्र रहेका बेरोजगार, अर्धबेरोजगार, तथा अदृश्य बेरोजगारहरुको आवधिक तथ्याङ्क सङ्कलन गर्नुका साथै सीपमूलक तथा रोजगारमूलक तालिमका माध्यमबाट अर्धबेरोजगारी तथा अदृश्यबेरोजगारीको समस्या समाधान गर्नका लागि विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- नगरमा युवा प्रोफाइल डेस्कको स्थापना गरेर रुची र खुबी अनुसार युवा हरुलाई अभिमुखीकरण तालिम प्रदान गरी कृषि मजदुर औद्योगिक मजदुर सिकर्मी डकर्मी विद्युत प्राविधिक, प्लम्बर जस्ता जनशक्ती तयार गर्न तालीम दिने ब्यबस्था मिलाइनेछ।
- नगर वडा कार्यालयमा सेवाग्राहीका लागि हेल्प डेक्सको ब्यबस्था गरिनेछ।
- खेलकुदलाई बालबालिकाको स्वस्थ्य विकास, युवाहरुको व्यक्तित्व विकास निर्माण तथा नगरको पर्यटन विकासको सुत्रका रुपमा विकास गर्दै गौरादहलाई खेलकुद शहर बनाउने।
- नगरभित्र विभिन्न मेयर कप क्रिकेट खेलकुद प्रतियोगिताहरु सञ्चालन गरिनेछ।
- नगरभित्रका प्रत्येक विद्यालयहरुमा अनिवार्य बार्षिक प्रतियोगात्मक खेलकुद कार्यक्रम आयोजना गर्ने र छानिएका खेलाडीहरुका बिचमा प्रतिष्पर्धा हुने गरी मेयर कप रनिडशिल्ड खेलकुद प्रतियोगिताको लागि नियमित आयोजना गरिनेछ।
- कवर्डहलको निर्माणका लागि सम्भाव्यता अध्ययन गरी उपयुक्त ठाउमा उचित प्रबन्ध गरिनेछ।
- राष्ट्रिय खेलकुद परिषदसँग सहकार्य गरी अत्याधुनिक क्रिकेट रंगशाला निर्माण गर्न पहल गरिनेछ।
- खेलकुद मार्फत नागरिकको शारिरीक, मानसिक स्वास्थ्य, सामूहिक हित तथा भावनाको विकास गरि जिवनयापन गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ।

च) वित्तीय व्यवस्थापन सुशासन :

- वित्तीय अनुशासन कायम गर्न शून्य पेस्की नीति लागू गरिनेछ।
- हाल नगरपालिकाको नाममा रहेको बेरुजु फछ्यौट गर्ने नीति लिइनेछ।

रोहित कुमार शाह
नगर प्रमुख

- कर वृद्धि भन्दा करको दायरा विस्तार गर्न नीति लिइनेछ ।
- आर्थिक पारदर्शिताका लागि नगरपालिका भएका हरेका आर्थिक कारोबारहरु वेब साइड मार्फत नियमित रुपमा सार्वजनिक गरिनेछ।
- नगरपालिकाले प्राप्त गर्ने आय र खर्च गरीने भुक्तानी प्रणाली अनलाइन पद्धती बाट गर्ने व्यवस्था मिलाउने साथै सबै वडा कार्यालयहरु र विषयगत कार्यालयहरुलाई इन्टरनेट मार्फत एकीकृत गरिनेछ।
- स्थानीय तहले कानून अनूसार प्राप्त गर्नुपर्ने कर, दस्तुर, सेवाशुल्क समयानुकूल वैज्ञानिक व्यावहारिक, नगरमैत्री तथा पारदर्शी बनाई नगरको समग्र आन्तरिक आयमा बृद्धि गरिनेछ।
- नगरबाट गरिने सम्पूर्ण ठेक्कापट्टाहरु ई-बिडिड मार्फत गरिने व्यवस्थालाई कडाईका साथ लागू गरिनेछ।
- भ्रष्टचारमा शुन्य सहनशिलता अपनाइनेछ ।
- आर्थिक सुशासनका लागि आन्तरिक लेखापरीक्षण गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- लेखापरीक्षणबाट देखिएको बेरुजुलाई समयमै फछ्यौट गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- प्रत्येक वडामा नगर तथा सार्वजनिक सुनुवाई गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- आर्थिक कारोबार तथा कार्यका लागि व्यवस्थित आन्तरिक नियन्त्रण पद्धतीको व्यवस्था गरिनेछ ।

छ)सामाजिक सुरक्षा :

- सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउदै लगिनेछ ।
- महिला हिंसा, बलत्कार, यौन शोषण, बालविवाह, अनमेल विवाह, मानव बेचबिखन तथा ओसार पसार आदिलाई प्रभावकारी रुपमा नियमन र अनुगमन गरि नियन्त्रण गरिनेछ ।
- बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक, विभिन्न अपाङ्गता भएका व्यक्ति आदिलाई न.पा.ले आफ्नो स्रोत साधनले भ्याए सम्म संरक्षण गरिनेछ।
- भवन संहितामा अपाङ्गतामैत्री, जेष्ठ नागरिकमैत्री र बालमैत्री संरचना निर्माणको प्रावधान राखिनेछ ।
- लैंगिक समता र सामाजिक समावेशीकरण विरुद्धमा हुने कार्य प्रति शुन्य सहनशिलताको नीति लिइनेछ ।

ज) सूचना प्रविधि तथा संचार :

- संचार माध्यमलाई निष्पक्ष, व्यावसायिक र जिम्मेवारी बनाउने र महत्वपूर्ण उद्योगको रुपमा विकास गरिनेछ ।

(Handwritten signature)
रोहित कुमार शाह
 नगर प्रमुख

- आधुनिक संचार तथा संचार प्रविधिमा आम जनताको पहुँच स्थापित गरिनेछ ।
- सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई सुचना प्रविधि सँग जोडी छिटो छरितो, गुणस्तरीय, पारदर्शी र चुहावट रहित बनाईनेछ ।
- स्थानीय एफ.एम., सामुदायिक रेडियो र स्थानीय तहबाट प्रकाशित/प्रशारित हुने आम संचारको दर्ता, संचालन, नवीकरण प्रभावकारी रूपमा गरिनेछ ।
- मातृभाषामा प्रसारित एफ.एम. रेडियो, सामुदायिक रेडियो, पत्रपत्रिका आदिलाई पर्वद्वन र प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- विभिन्न सञ्चारको माध्यम मार्फत विपद जोखिम न्यूनिकरण सम्बन्धी चेतनामुलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- लैंगिक समता र सामाजिक समावेशीकरणबारे जनचेतनाको निम्ति विभिन्न सञ्चार माध्यमको प्रयोग र परिचाल गरिनेछ ।
- नगरपालिकाद्वारा सम्पादन गरेका कार्यहरु रेडियो मार्फत तथा नगर बुलेटिन प्रशारित गरि सम्पूर्ण नागरिक माझ सार्वजनिक गरिनेछ।
- स्थानीय तहको शासन र प्रशासनिक संयन्त्रलाई समावेशी, सेवामुखी, स्तरीय, विधिसम्मत र जनमैत्री बनाउने लक्ष्य लिएको छ । सरकारी सेवाप्रदायक निकायमा दक्षता, जवाफदेहिता, पारदर्शिता, प्रभावकारिता र भ्रष्टाचारमुक्त शासन सुनिश्चित गर्न विभिन्न रेडियो, पत्रिका, अनलाईन र मोवाइल एप्स मार्फत सूचना प्रवाह गरिनेछ।

भ) सुशासन

- भ्रष्टाचार र अनियमितता विरुद्ध कडाइका साथ नियन्त्रण गरि यस्का विरुद्ध जनचेतना वृद्धि गरि पारदर्शिता, जवाफदेहिता, विधिको शासन आदिलाई सुदृढीकरण गर्दै यसका लागि व्यवहारमा अनुभुत हुने प्रकारको कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- नगरपालिकाको सुशासन निति तयार गरि लागू गरिनेछ।
- आम जनतालाई पायक पर्ने स्थानमा आवश्यकता अनुसार एकीकृत सेवा केन्द्र स्थापना गरी नगरपालिका बाट सेवाग्राहीलाई प्रभावकारी सेवा उपलब्ध गराइनेछ ।
- सेवाग्राहीलाई नम्र, सभ्य र सम्मानपूर्वक विना भेदभाव व्यवहार गर्न सेवा प्रदायक हरुलाई अभिप्रेरित गरिनेछ ।
- विधुतिय सुशासनको अवधारणा बनाई कार्यान्वयन गरिनेछ।
- सुचना प्रविधिको उच्चतम उपयोग गरि शासकीय व्यवस्थालाई पारदर्शी, जवाफदेही र सेवाग्राहीमैत्री बनाइनेछ ।
- सेवा प्रवाहमा प्रवक्ता, सुचना अधिकारीको कार्यविवरण तयार गरी लागू गरिनेछ।

- गुनासो सुनुवाई गर्न वडा कार्यलयहरुमा गुनासो संयन्त्र निर्माण गरिनेछ।
- सुशासन सम्बन्धी जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरुको क्षमता विकास गरिनेछ।
- समग्र क्षेत्रको सुचना संकलन अद्यावधिक तथा प्रदर्शन गरिनेछ।
- सुरक्षा निकाय संग समन्वय गरी सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण, स्थानीय सरकारको नीति, निर्णय, मापदण्ड र कानूनको कार्यान्वयन गरिनेछ।
- व्यक्तिगत घटना, जन्म, मृत्यु, विवाह जस्ता महत्वपूर्ण तथ्याङ्कलाई अनलाइन प्रणालीबाट प्रादेशिक तथा केन्द्रीय निकायमा नियमित रुपमा पठाउने व्यवस्था गरिनेछ।
- जनताको जनगुनासो व्यवस्थापनको लागि गुनासो सुनुवाई संयन्त्र सञ्चालन गरिनेछ।

आदरणीय सभाध्यक्षज्यू एवम् उपस्थित महानुभावहरु,

यस गरिमामय सभामा नगरपालिकाको तर्फबाट नगरको सम्पूर्ण विकासको लागि मार्ग दर्शनको रुपमा रहने आगामी आ.व. २०७५/०७६ को वार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट पेश गर्न पाउँदा अत्यन्त खुशी लागेको छ। यस अवसरमा नगरपालिकाका प्रयासहरुमा हरदम साथ र सहयोग गर्नुहुने कार्यपालिकाका सदस्यज्यूहरु, नगरसभाका सम्पूर्ण सदस्यहरु, राजनैतिक दलहरु तथा नागरिक समाज, सरकारी तथा गैरसरकारी निकायहरु, संचार जगत, विषय क्षेत्रगत समितिका पदाधिकारी तथा सदस्यज्यूहरु, बजेट तर्जुमा समितिका संयोजक तथा सदस्यज्यूहरु, विषयगत कार्यालयका प्रमुख तथा कर्मचारी साथीहरुमा एवम् गौरादह नगरवासी सम्पूर्ण आदरणीय आमा-बुबा, दाजु-भाइ तथा दिदी-बहीनीहरुमा हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु।

अन्तयमा, यँहा निर सम्झनु पर्ने महत्वपूर्ण कुरा के हो भने यो वार्षिक नीति, कार्यक्रम, बजेट तर्जुमा र प्रस्तुति एक पाटो हो भने यसको कार्यान्वयन अर्को महत्वपूर्ण पाटो हो। हामीले तर्जुमा गरेका कतिपय कार्यक्रमहरु सम्पादन गर्न सबैको सहकार्य, साभेदारी तथा रचनात्मक सहयोगको आवश्यकता पर्दछ। अतः यस अवसरमा गौरादहको विकासका लागि सम्पूर्ण राजनैतिक दल, सरकारी निकायहरु, निजी क्षेत्रहरु, सहकारी क्षेत्र लगायत अन्तराष्ट्रिय संघ संस्थाहरु। गैरसरकारी संघ संस्थाहरु, टोल विकास समितिहरु सम्पूर्ण सरोकारबाला एवं नगरवासीको प्रभावकारी भूमिकाको अपेक्षा गरेको छु।

धन्यवाद।

(Handwritten signature)

रोहित कुमार साह
नगर प्रमुख

गौरादह नगरपालिका, भापा।

मिति:-२०७५।०३।२४

रोहित कुमार साह
नगर प्रमुख